

ZAMONAVIY DARSLARDA O‘ZBEK TILINI O‘QITISHNING INNOVATSION USULLARI

To‘yliyeva Sevara Erkin qizi

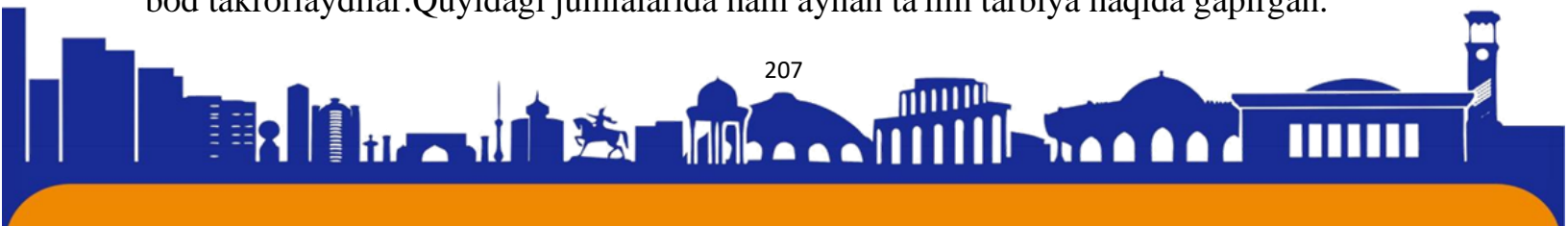
Termiz davlat universiteti 2-bosqich talabasi

E-mail: tuyliyevasevara@gmail.com

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada zamonaviy ta’lim jarayonida o‘zbek tilini o‘qitishda innovatsion yondashuvlarning ahamiyati yoritilgan. Bugungi avlodga bilim berishda faqat grammatikani o‘rgatish emas, balki milliy qadriyatlar, madaniyat va tafakkurni singdirish zarurligini ta’kidlangan. Darslar interaktiv, qiziqarli va samarali bo‘lishi uchun axborot texnologiyalaridan, yangi pedagogik metodlardan foydalanish zarurati asoslab berilgan. Maqolada o‘zbek tilining davlat tili sifatidagi mavqeini singdirish, o‘quvchilarda mustaqil fikrlashni shakllantirish, kreativ yondashuv orqali dars samaradorligini oshirish bo‘yicha aniq tavsiyalar berilgan. Shuningdek, zamonaviy o‘qituvchining vazifalari va mas’uliyati yoritilib, innovatsion ta’lim – bu kelajak sari qadam ekani ta’kidlanadi.

KALIT SO‘ZLAR: Innovatsion yondashuv, o‘zbek tili ta’limi, interaktiv metodlar, axborot texnologiyalari, mustaqil fikrlash, ta’lim samaradorligi, o‘quvchi markazli yondashuv, til va madaniyat, zamonaviy o‘qituvchi, milliy ruh va tarbiya, innovatsion yondashuvlar, til o‘qitish jarayonida texnologiyalardan foydalanish, interaktiv o‘qitish usullari, raqamli vositalar, o‘quvchi va o‘qituchi hamkorligi, platformlar.

Bugun biz bilim va texnologiyalar rivojlangan zamonda yashayapmiz. Har bir kun o‘z yangiligini, o‘z talabi va yondoshuvini olib kelmoqda. Ilm, ma’rifat va ta’lim bu jarayonda oldingi safda turibdi. Ayniqsa, o‘zbek tilini o‘qitish- bu nafaqat bilim berish, balki milliy ruh, madaniyat va tafakkurni yetkazish o‘zligimizni anglashdir. Bugungi kun darslari kechagi kabi bo‘la olmaydi. Endi bizdan yangilik, izlanish va samaradorlik talab qilinadi. Shuning uchun ham zamonaviy o‘zbek tili darslarida innovatsion usullardan foydalanish bugungi kunda zaruriyatga aylandi. Ta’lim tarbiya haqida yurtboshimiz bod-bod takrorlaydilar. Quyidagi jumllarida ham aynan ta’lim tarbiya haqida gapirgan.

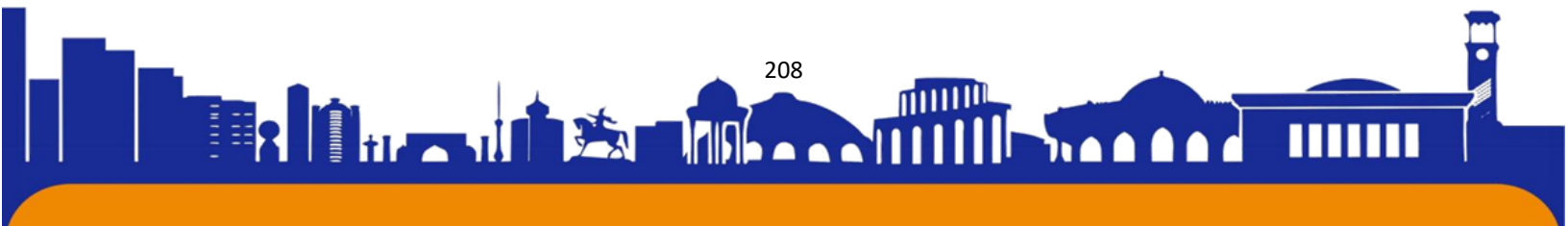
ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2024 SJIF 2024 = 5.073/Volume-3, Issue-6

"Eng katta boylik- bu aql-zakovat va ilm,eng katta meros-bu yaxshi tarbiya,eng katta qashshoqlik -bu bilimsizlikdir."deya keltirganlar. Til-bu nafaqat soʻzlar jamlanmasi,balki hayot tarzi. Avvalo,til oʻqituvchisining vazifasi faqat grammatikani tushuntirish emas.Bu har bir shaxs qalbiga yoʻl topish.Har bir shaxsning oʻz ona tilini qon- qonigacha singdirish. Bugungi avlod boshqacha ular uchun matn emas, balki harakat, interaktivlik,hayotiylik muhim.

Innovatsion yondashish kerak. Innovatsion usullar deganda,yangi texnologiyalar, interaktiv metodlar oʻquvchi markaziga asoslangan yondashuvlar tushuniladi.Endi oʻqituvchi markazda emas, oʻquvchi markazda turadi.U oʻzi izlanadi, oʻrganadi, anglaydi.Oʻqituvchi esa yoʻl koʻrsatuvchi, yoʻlboshchi boʻladi. Interaktiv taʼlim- dars jarayonida oʻquvchilar faolligi yuqori boʻlish kerak, savol-javob, guruhli ishlar,fikr almashuv, munozara bularning barchasi tilni yaxshi oʻzlashtirish va dars qiziqarli boʻlishiga xizmat qiladi. Axborot texnologiyalaridan foydalanish - kompyuter, planshet,smartfonlar yordamida video darslar audio matnlar, testlar,slaydlar turli platformalar Oʻzbek tili darslarini qiziqarli va samarali qiladi.

Rivojlantiruvchi metodlar tahlil, taqqoslash, insho yozish, badiiy asarlar asosida topshiriqlar tuzish orqali oʻquvchining tafakkuri,nutqi va dunyo qarashi shakllanadi.Zamonaviy oʻqituvchi darsga oʻzgacha yondashadi.Chunki U doim oʻz ustida ishlaydigan, yangiliklar qilishgan intiladigan, texnologiyalardan qoʻrqmaydigan oʻquvchining tilini topa oladigan shaxsdir. U eski usullar bilan yangi avlodni ilhomlantira olmaydi.Bu esa yaxshi natija bermaydi.Masalan,"Oʻzbek tili-davlat tili" mavzusida dars oʻtayotganda oʻquvchilarga davlat tiliga oid videoroliklar namoyish qilinadi,maqola oʻqitiladi,ular mustaqil fikr bildiradi.shunda dars bahs va tahlil shaklida oʻtadi. Bunday yondashuv oʻquvchini faollikka undaydi,darsda ishtirok etishga majbur qiladi.

Innovatsiya-bu kelajak sari qadam. Oʻzbek tilini oʻqitishda innovatsion yondashuvlar -bu shunchaki yangilik emas, balki zaruratdir.Bugun biz oʻzbek tilining goʻzalligini, boyligini,hayotga yaqinligini yosh avlodga yetkazishimiz shart. Bu esa faqat yangilikdan,ijodkorlikdan, texnologiyalardan qoʻrqmagan holda oʻqitish orqali amalga oshadi. Til bu - millat timsoli.Uni oʻrganish ham,oʻrgatish ham yuksak masʼuliyat talab qiladi. Har bir soʻz, har bir tushuntirilgan fikr - bu kelajak avlod qalbiga singadigan

muqaddas saboqdir. Shu sababli ham biz yoshlar innovatsion yondashuvlarni qo‘llab-quvvatlashimiz va ulardan to‘g‘ri foydalanishni o‘rganishimiz kerak.

Xulosa qilib aytganda, o‘zbek tilini o‘qitishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish bugungi kun talabi bo‘lib, bu orqali nafaqat bilim, balki milliy qadriyatlar, madaniyat va tafakkur ham yoshlarga singdiriladi. Zamonaviy ta‘lim metodlari – interaktivlik, texnologiyalardan foydalanish, tahlil va munozaraga asoslangan darslar – o‘quvchilarning fikrlash doirasini kengaytiradi, tilga bo‘lgan mehrini oshiradi. O‘qituvchi endilikda faqat bilim beruvchi emas, balki yo‘l ko‘rsatuvchi, ruhlantiruvchi va ilhomlantiruvchi shaxsga aylanmoqda. Shunday ekan, biz yoshlardan talab qilinadigan eng muhim jihat – bu doimiy izlanish, yangilikka intilish va innovatsion usullarni qo‘llashga tayyor bo‘lishdir. Chunki til – bu millat timsoli, uni o‘rganish va o‘rgatish esa yuksak mas‘uliyatdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Karimov, I. A. Yuksak ma‘naviyat – yengilmas kuch. – T.: Ma‘naviyat, 2008.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta‘lim va tarbiya tizimini yanada rivojlantirish strategiyasi to‘g‘risida”gi farmoni. – 2023-yil.
3. www.edu.uz – O‘zbekiston Respublikasi Ta‘lim portali.